

OPISANIE CEREMONII,

Ktoremi d. $\frac{11}{12}$ Dec. 1739. wzajemne wydanie Rátýfikácii wieczanego Traktatu między Rossyja y Porta Ottomańska d. $\frac{1}{2}$ Sept. 1739 pod Belgradem zawartego w Konstantynopolu odprawito się.

Kiedy ten Traktat pokoju przez Jmci P. Márkwisa de Villeneuf Posła Extraordinarynego Francuskiego u Porty Ottomańskiej zostającego, ktoremu Imperatorowa Jeymc jako Medyatorowi Cesarza Jmci y Jey Jmperatorskiego Wieliczeństwa osoblwią ná to dała była Plenipotencyą, zawarło, tedy oraz umowiono, aby się wzajemne wydanie Rátýfikácii Pokoju obojga Dworow Cesarzkiego y Rossyjskiego przeciwko Rátýfikácii Sułtána także przez niego odprawito. Mocą tego d. $\frac{25.08.}{31. Nov.}$ 1739. w Konstantynopolu z wielką pompą oddanie w zamianę Rátýfikácii Traktatu między Cesarzem Jmcią y Portą d. $\frac{1}{2}$ Sept. zawartego, przez pomienionego Márkwisa de Villeneuf z iedney, á Wezyra Wielkiego Chadzzy Mehameda Baszę z drugiey strony w Cekauzie morskim w pokojach Kápitan-Baszy nastąpiło przy biciu z armat ná Galerach w Cekauzie, w Topchanie álbo Ludwisarni y w Serálu. Potym z podobnemi Ceremoniami y apperencyą d. $\frac{17}{12}$ Dec. 1739. w tymże Cekauzie przez namienionego Márkwisa de Villeneuf z iedney, á Wezyra Wielkiego Chadzzy Mehameda Baszę z drugiey strony wzajemne wydanie Rátýfikácii Imperatorowy Jeymci Rossyjskiej y Sułtána Jmci Traktatu z Portą Ottomańską ustanowionego zaszło, iako z następującey relácii obszerniey *patet.*

Ják tylko Porta d. 1. Decembr. 1739. przez Hospodara Wołoskiego, Jmc P. Márkwis de Villeneuf przez Konsyliarza Alexego Wesniakowa informowani byli, że od Dworu Jey Jmperatorskiego Wieliczeństwa z Rátýfikacją Traktatu jest wysłany, ták zaraz ieszcze tegoż dnia Jmci P. Posłowi Ferman od Sułtana z listem Wezyra y Ordynansem ná 30. álbo iák wiele koni Pocztowych potrzeba, od Porty posłano, y przytým wszystkim Kommendantom, iák naysurowiey rozkázano, aby pomienionego Konsyliarza bez najmnieyszey odwłoki bespieczanie y z náležitým uszanowaniem daley odprowadzono; iakoż zaráz z

)1(

Czau-

<http://rcin.org.pl>

Czarszow Nádwrnych Woyskowych dla uczynienia dyspozycyi około po-
spiechu w podroży iego *obviam* onemu postáno, lubo iuż z Jafs od Hospodara
Wołoskiego Grzegorza Giki y tam znajduiącego się Bafzy dwu-bunczucznego
Achmeta Bafzy z wielką obserwancyą przyięty y dostatkem żywności opatrzo-
ny daley był expedyowany, co się wszędzie po innych mieyscach stało, choć
pod czas Ramasanu lub Postu Tureckiego, gdy Turcy w dzien rzadko wychodzą
zwykli.

Interca o Konfyliarzu Weśniakowu w Konstantynopolu dobrze znanym
rozgłoszono było, iakoby w Charakterze Posta od Dworu Jmperatorowy Jey-
mości miał przybyć, zkąd tak u Dworu Tureckiego, iako też między pospol-
stwem ofobliwie zaś u Ministrow wielka wszczęła się radość, którzy iuż różne
ponosili od pospolstwa żarzuty, że Traktat pokoju z Rossyą w prawdzie wiado-
my, lecz skutku onego dotąd nie widać, ktorego każdy z niewymowną żądzą
sobie życzy y wygląda. Zaczyn gdy Konfyliarz Weśniakow nie daleko
Konstantynopola stanął, Offycyalistowie od Hospodara Wołoskiego y Bafzy z Jafs
pro assistentia przydani przodem poiechali, dla doniesienia Porcie o zbliżeniu się
Jego, o czym Konfyliarz Weśniakow Jmci P. Postowi także dał znać, który za-
raz biał swoy do Kutzik Tzek Mesche 15. lub 20. Wiorst od Konstantynopola
onemu *obviam* wysłał. Przybył tedy *in comitatu* Porucznika Repniskiego, y
Offycyalistow od Hospodara Wołoskiego z Komplementem od Tłumacza Porty
z Konstantynopola powracających d. 10. Decembr. po południu o drugiej godzi-
nie do Pera do Stancyi Jmci P. Posta, gdzie od wielu lat przy Porcie zostający
u Porty Tłumacz, a teraz dla wierności y wielkich zasług przy terazniejszych
negocycacyach pokoju od Sułtana tytułem Hospodara Wołoskiego przyozdo-
biony Alexander Giká, który od Wezyra Wielkiego y innemi Ministrami z Kom-
plementem był wysłany, na niego oczekiwał, y onego na pierwszym wstępie iako
z dawna znanomego z bardzo wdzięcznymi expresyami przywitał. Po mia-
ney przez czas nieiaki między Konfyliarzem Weśniakowem y Postem Francu-
skim *semotis arbitris* konferencyi, Tłumacza Porty znowu przywołano, y przez
Markwisa de Villeneuf y Konfyliarza Weśniakowa intymowano, że Imperatorowy
Jeymci Rátifikacya tak w zględem aktualnego Traktatu de d. 7. Sept. iako też
w zględem konwencyi tyczący się granic de d. ^{27. Sept.} 3. Oct. 1739. przybyła, y że tylko
niektore ieszcze remonstracye uczynić potrzeba, ktore do objaśnienia Artykułow
Traktatu y konwencyi służą, na co Jmci P. Post y Konfyliarz Weśniakow zu-
pełną mają instrukcyą. Tłumacz zátym pożegnawszy onych, wieczorem znowu
do

do Jmci P. Poſta y Konfyliarza Weſniakowa powrócił z Komplementem y deklaracją od Wezyra y Reys-Effendego, że Porta do tego wſzytkiego, coby ieſzcze remonſtrować chcieli, chętnie ſię ſkłoni, donioſł oraż, że od Miniſtrow onemu rozkázáno, aby propozycyi onych wyſtuchał, y dzień do wzajemnego wydania Rátyfikacyi Imperatorowy Jeymci y Sułtana determinował, ktore Wezyr Wielki nie tylko tymże ſpofobem, iakim wydanie Rátyfikacyi Cefarza Jmci zátzło, ale też z więkſzym ieſzcze oſwiadczeniem poważania, przyjaźni y prawdziwey intencji do ſkutku przyprowadzić chce.

Ponieważ tedy ná kilku konferencyach z Tłumaczem Porty bez najmnieſzey trudności z ſtrony Tureckiey wſzytko ufacilitowano y nową konwencyą z 5. Artykułow złożoną dlá elucydacyi rożnych Artykułow Traktatu uſtanowiono, záczym Poniedziałek, to ieſt, d. 17. Dec. 1739. był determinowany, aby wzajemne wydanie Rátyfikacyi w tychże ſamych pokoiach Cekauzu, gdzie Rátyfikacyą Cefarſką w zamianę oddano, do ſkutku przywiedzione było, álbowiem. Miniſtrowie Tureccy bárdzo życzylí ſobie, aby to czym prędzey przed Bairamem zakończono, dlá uſpokoienia poſpolſtwa, ktore coż uſtyſzawſzy o pokoiu, ieſzcze dorarcia onego doczekać ſię nie mogło, tudzież dlá oddalenia wſzelkiey ſuſpicyi, aby przy omieſzkany m takowym czasie iákich exceſſów nie popełniło, ile gdy opisać trudno, iák bárdzo poſpolſtwa pragnie pokoiu z Roſſyą, ktorey ſzczęſliwe progrefſa *per viſtricia arma* Imperatorowy Jeymci otrzymane, od powracaiących z woyny poſpolſtwu opowiedziano, poſpolſtwa zaś nie innym tylko tym ſpofobem ſzczęſliwoſci y doſtátkow przywrocenia ſię ſpodziewa.

A záтым d. 17. Dec. przed południem do Jmci P. Markwiſa *de Villeneuf* Poſta Francuſkiego z ſtayni Sułtana pewną liczbę koni powodnych dlá ludzi iego, dlá niego ſamego záś konia Wezyrſkiego koſztownie przybranego, tudzież *pro comitatu* onego, Czauſzlera Emini y Czauſzlera Kiatibi z wielką liczbą Czauſzow, także Gubernátorow z *Galata* y *Pera* z rożnemi innemi Officyerami Tureckimi wyſtano. Ná ten czas Gwardya Poſelska do kupy ſię ſciągnęła, to ieſt Capidzi Baſza Sułtańki, Wezyr-Aga y Czorbáczy z całą Kompanią Janczarow. Czauſz Baſza y Tłumacz Porty także do Jmci P. Poſta przybyli, lecz z tych oſtatni záraz powrócił. Ze záś donieſſiono, iż Wezyr Wielki iuż do Cekauzu wyiechał, więc Jmci P. Poſel záraz tam ſię udał *eo ordine*: Dwor Poſelski y Koniuſzy z 6. koni powodnych bogato uſtroionych przodkował, *ſequeratur* Marſzałek Dworu iego, á zá nim 16. Czegodarow, 18. Lokałow y 10. Officyerow domowych w bogatey iednakowej

kowey bérwie, przy których znáydowało się 6. Kámerdynerow, y 4. innych Sług. Za Dworem Pofelskim Czauſze konno, potym Kompania Jánzarow z roźnemi innemi Turkámi máſzerowała. *Procedebant* także 6. Tłumáczow Francuſkich, Czauſz Baſza y Kápidzi Baſza konno, ktorých wielka liczba Czegodarow pieſzo *coucomitabatur*. *Tandem* Jmć P. Poſeł ſam ieden iechał, zá nim ná koniu Pofelskim Konſyliarz Weſniakow máiąc po lewey ręce Porucznika Repnińſkiego z Rátyfikacyami Imperátorowy Jeymći. Náſtąpił potym Syn Pofelski z Márfzałkiem ſwoim, Sekretarzem *Legationis Peiſonel* názwanym, zá nim Officyerowie Ceſarſcy iechali, ktorzy iáko *Obſides* przy Poſle znáydują ſię, to ieſt, Pułkownik Graff *de Groſs*, y 3. Kápitanow Graff *Guichardi*, Graff *de Salms* y Báron *Wallis*. Ná oſtátku Kápitan *Telepnev* od Feld-Marſzałka Münnicha do Konſyliarza Weſniakowa wyſłany z dwoma do tłumaczenia ſpoſobnemi. Mnoſtwo Kupcow Francuſkiey Nácii y innych pod protekcyą Francuſką będących *agmen claudebat*.

Tym porządkiem odprawował ſię wiázd do Cekauzu, gdzie wielka liczba Márynarzow z ſzeregami rozſtawiona była. Przy ſchodach przed pokojami Kápitan-Baſzy Jmć P. Poſeł zſiadł z konia, gdzie od znaczney liczby Officyerow Turreckich y Tłumacza Porty Xćia Alexandra Giki przyięty, dáley do Sáli był záprowadzony, w ktorey Wezyr Wielki zá weyſciem Poſta ſtał proſto y po wzajemnych Komplementach w kącicie uſiadł ná wezgłówiu, Poſeł záſ ná Krzeſle umyſlnie dla niego tam poſtawionym. Po lewey ręce Wezyra także przeſzły Kaimakan y teraznieyſzy Niſandſzy-Baſza, Kápitan-Baſza, Janczar-Aga y wſzyſcy Baſzowie o 3. bunczukach, po prawey záſ Kádileſker z Romelli Eſád Effendi, iáko pierwſzy Miniſter Pełnomocny przy Traktatach y naywyżſzy Taſtar-Effendi. Dáley ſtáli ná Wezgłówiach Reys-Effendi, Teſkerdſzy-Effendi, Mech-tupdſzy Effendi, Czauſz Baſza, Kápicyler Keagasy y roźni inni przedni Officyerowie Tureccy. Przy Krzeſle Pofelskim *à converſo* ſtał Tłumacz Porty, Sekretarz *Legationis Peiſonel*, Syn Poſta, Tłumacz *Delaria*, Officyerowie Ceſarſcy y reſzta aſſyſtencyi Pofelskiey, ile ſię w Sáli pomieſcić mogło, około záſ wielka liczba Officyerow Wezyra y Kápitan-Baſzy. Po zwykłych komplementach z obu ſtron Jmć P. Poſeł Wezyrowi donioſł, że Rátyfikacye Imperátorowy Jeymći względem Traktatu y konwencyi o granice między Wezyrem y Poſtem pod Belgradem y w Niſſie uſtanowionych już ſtanęły, y że Imperátorowa Jeymć z ſkłonnoſci ſwoiey do pokoju w prędcie ile można było, przez Człowieka takim, iáko też innym Miniſtrom dobrze znaiomego, ktory przedtym był Rezydentem

dentem u Porty one odesłała, przytym Konfyliarza Weśniakowa prezentował. Wezyr ná to odpowiedział Pořtowi, że z ukontentowaniem słyfzy, y *ipso facto* intencją do pokoiu przychylny widzi, przez co zbáwienna y Bogu przyjemna rzecz się stanie. Potym obrociwszy się do Konfyliarza Weśniakowa winřzował onemu z bárdzo wdzięczną mińą szczęśliwego przybycia iego, mówiąc przytym, że go iuż dawno zna y wielce jest kontent, że onego *in his commissis* tu wyřtano. Tandem pokazał mu miejsce podle Tafterdara y prořł go siedzieć, który cále ofobliwy honor onemu iako żadnego Charakteru publicznego Ministra iąkiego nie mającemu *ex solo respectu* ku Jmperatorowy Jmći przy tak solenney okázyi wyřwiadczone. Konfyliarz Weśniakow zátym ná miejscu sobie naznaczoneym usiadł y przy nim Porucznik Repniński z Rátýfikacyami stanął. Prezentowano potym samemu Jmći Pánu Pořtowi, Káwę, Serbet y Konfitury, Wezyr zaś, inni Baszowie y Ministrowie nic sobie dać nie kázali; poniewař pořt swoy mieli y Turcy ná ten czas przez cáły dzień áni iedzą áni piią, y stoł, iáko przy tey okázyi być miało, tudzież przy wydaniu Rátýfikacyi Cesarza Jmći się stało, nie był zástawiony, y w tym tylko iedná była rořność Ceremoniału. Jednak áby w tym Punkcie nic nie było ofobliwego, Wezyr po Bairamie Jmći P. Pořta do Stołu zápraszac przyobiecał.

Ceremonia pryncypalnieřza przy wzajemym wydaniu Rátýfikacyi odpráwiła się nářtępującym řpofobem: Czauř Basza pokazał się z dłuęą srebrną laską ceremonialną, który idąc ku Wezyrowi kilkakrotnie tář laską uderzył w podłogę. Obáczywszy iego tak Wezyr, tudzież inni Wezyrowie y Ministrowie siedzący ná weřęłowiach, iáko y Jmć P. Pořt Francuřki y Konfyliarz Weśniakow powřstawali. Skoro Czauř Basza zbliżył się ku Wezyrowi, ten z zánádry Pieczęć Suřtana, która była w worku złotem hářtowanym wyiáwřszy (iákoř znak godnořci Wezyra ofobliwie ná tym záwiřł, że tę pieczęć záwřze przy sobie noři, którą prerogatywę ná ten czas pořtrada, gdy pieczęć onemu odebrana bywa) pocałował onę, podniósł do czoła y oddał Czauř-Baszy, który prawą ręką onę odebrałszy przyłožył do ucha, á sam náprzod ná lewą, á potym ná prawą stronę schyliłszy się, Wezyrom y Baszom pokazał, którzy się wřzyřcy pokłónili. Czauř-Basza tandem laską w podłogę biąc, pořzedł do Reys-Effendego, który *Acta* Rátýfikacyi Suřtana w rękú trzymając, Mechtupczego miał *pro assistente*. Tenže Reys-Effendi Pieczęć odebrałszy przyćřsnął do workow, w których tákowe *Acta* były, y onę Czauř-Baszy znowu oddał, á ten, iáko

przedtym, Wezyrowi Wielkiemu zaniósł, który mu *è converso* dał własną Pieczęć swoją dla pieczętowania ostatniej konwencyi dnia dzisiejszego uczynionej. Przy odaniu zaś tej Pieczęci mniej ceremonii, iak pierwszy raz, postrzeżono.

Po zaś całym pieczętowaniu Reys-Effendi Wezyrowi, który przez wszystkie czas prosto stał, Ratyfikacye Sułtana względem Traktatu y pierwszej konwencyi w Tureckim języku z podpisem własnej ręki Sułtana, tak, iak Cesarza Jmci dane były, przytym też ostatnią konwencyą przyniósł. Tegoż momentu kiedy Wezyr Ratyfikacye Sułtana odebrał, do czoła podnosił y całował, Konfiliarz Weśniakow w Ruskim języku Ratyfikacye od Imperatorowy Jemci ręką własną podpisane na tenże Traktat y Konwencyą, które z początku Ceremonii z przyćśnioną Pieczęcią w rękę trzymał, Jmci P. Pośłowi oddał, który razem z Wezyrem krokiem jednym do drugiego postępował, y tak zobupolne Ratyfikacye zamieniali, gdyż Wezyr Wielki Ratyfikacye z strony Imperatorowy Jemności przez Jmci P. Pośła podane wzajemnie odebrał y *è converso* Sułtana oddał. Pierwszy z nich z osobliwym uszanowaniem one przyjął y położył przy sobie na wezgłowiu, Jmci P. Pośł zaś Jmci P. Konfiliarzowi Weśniakowi Ratyfikacye Tureckie oddawał, który one zaraz Porucznikowi Repnińskiemu oddał aby trzymał. Potym z obu stron winiszowali sobie wypełnienia pożądanego pokoju, y tak Wezyr, iako też Pośł y inni znówu na miejscach swoich osiedli. Jmci P. Pośł Francuski mając mowę do Wezyra winiszował onemu powtornie Traktatu, życząc oraz po elucydacyi przyłożonego szczerze z obu stron starania, aby dla dobra pospolitego *ab utrinq;* nienaruszenie był zachowany, w czym z strony Imperatorowy Jmci upewnia, będąc tej nadziei, że Sułtan Jmci do podobnej poczuwać się zechce łatwości. Osobliwie zaś Król Jego ukontentować będzie, że przez usilne staranie jego *tam salutare opus* do skutku przywiedziono. Na ostatku donosił *ad requisitionem Partium Compaciscentium*, iako extraordinaryiny Pełnomocny Pośł y Medyator przy tym Traktacie Wezyrowi *Acta* Gwarancyi (które oraz Tłumaczowi Porty, ten zaś Reys-Effendemu oddał) z podpisem swoim y Pieczęcią, oraz z Kopią Traktatu d. $\frac{23}{25}$ Septembris pod Belgradem zawartego, tudzież Konwencyi pierwszej d. $\frac{23}{3}$ Sept. y drugiej, którą dzisiay, to jest d. $\frac{12}{12}$ Dec. przez niego z strony Imperatorowy Jemci ustanowiono, także z podpisem ręki jego y Pieczęcią. Wziąwszy zaś tym Exemplarz jednego *tenoru* od Sekretarza swego oddał go po Rosyjskiej stronie Konfiliarzowi Weśniakowi, deklarując przytym Wezyrowi, aby przy

przy bytności iego podobnyż Exemplarz do Imperatorowy Jeymci oddawał, y że Konfyliarzowi Weśniakowi przy nim będący y od Wezyra podpisany Exem-
plarz Turecki także odda, *in reliquo* po powtorzoney Kongratulacyi mowę swoię skończył. Wezyr ná to bárdzo wdzięcznie *replicando*, naprzod Bogu dziękował, że z obulstron Monárchow tak zbáwienną myślą náchnął y przez wynika-
jące ztąd politowanie w fercach ich dalsze krwi rozlanie odwrocił. Potym ży-
czył sobie, áby P. Bog błogostawił, żeby káždego czasu pokoy był utrzyma-
ny, o co się z strony swoiey usilnie starać będą, nie wątpiąc, iż z Rossyiskiey
strony ná potym podobnym sposobem postąpić sobie zechcą, iáko teraz widzi.
Ná ostatku winszował Pośłowi tak szczęśliwego zakończenia, dziękuiąc onemu
za podiętą pracę oraz upraszał, áby z strony Porcy Pryncypała swego upewnił, że
káždego czasu za to będzie wdzięczna. Pod czas zamieniania Rátyfikacyi; ná
Gálerách, ktore, iáko y inne Okręty w Porcie bándierami przyozdobione były,
także w Topchanie álbo ludwisarni y Seralu z armat bito.

Potym deklárował Jmć P. Pośł Wezyrowi, że Imperatorowa Jeymć onemu
commisit donieść Porcie, że Traktat z Cesarzem Jmcią nienáruszenie kontynu-
ować będzie: Podaie zátym Przeswíetney Porcie podobne *Acta* Deklaracyi, iáko
y przy wydaniu Rátyfikacyi Cesarza Jmci stáło się. *His premissis* Konfyliarz
Weśniakow zbliżywszy się ku Wezyrowi onemu winszował pomyslnego do-
tarcia tak swiátobliwego y oboygú Państwow pożytecznego przedsięwzięcia,
Wezyr zaś dziękuiąc assekurował, że wáyskich sposobow y szrodkow záżyć
zechce, áby w samey rzeczy pokazał, że szczerá jest intencya iego dotrzyma-
nia Trakratu, y ná dowod pokoju z Imperatorowá Jeymcią zaraz kilká nie-
wolnikow z Gálerow przyprowadzić y onemu oddać káže, upraszając wzai-
mie Konfyliarza Weśniakowa, áby *pro posse* starał się o podobną z strony Rossyi-
skiey łátwość. Obrociwszy się potym do Jmci P. Pośła z tym się oświadczył,
że z ukontentowaniem swoim usłyszał, iż z strony Rossyiskiey iuż w tym Pun-
kcie dobry był początek, álbowiem tegoż dnia z ráná odebrał list od Hana
Krymskiego, że Feld-Martzałek Lálcy onemu iuż kilku niewolnikow odesłał,
Han też *reciprocé* Rossyiskich niewolnikow wyswobodził. Listv tegoż Hana We-
zyr zaraz przynieść kazał, tym skuteczniey dowodząc, iák szczerze Traktat
dotrzymać zamyslaią. Rozkazał *tandem* niewolnikow Konfyliarzowi dekláro-
wanych przyprowadzić, oraz Jmci P. Pośłowi kilku Francuskich y przytomnym
Officyerom Cesarzkim kilku Niemieckich Niewolnikow dárował, potym Jmć
P. Weśniakow znowu siadł ná miejscu swoim. *Interea* gdy futra y kástanty
przy-

przyniesiono, Wezyr do Jmci P. Pošta mowil, że ná znak estymacyi Osoby tego onemu futro y konia Porta daruie. Podobnyż Jmci P. Weśniakowi uczynił komplement, y zaraz Jmci P. Poštowi kiereię z materyi złotey z Sobolami, á Jmci Weśniakowi drugą fukienną z gornostaiami, Tłumaczowi Porty trzecią także fukienną z Sobolami, młodszemu Synowi Jmci P. Pošta matą umyślnie dlá niego zrobioną, Porucznikowi Repnińskiemu Rátyfikacye Sułtána w rękę trzymającemu y Sekretarzowi Francuskiemu *Peisonel*, także Officyerom Cesarfskim y Tłumaczom Francuskim ordynaryine kaftany dáno, między inną Assystencyą, tak Francuską iako y Rossyiską, tudzież niektórych od Gwardyi Pofelskiej y Turkow tym Ceremoniom przytomnych nád 100. kaftanow rozdawano. Potym przyniesiono kiereie fukiennie zielone Sobolami podszyte dlá Ministrów, ktorzy pracowali około Tráktatu, iakoż ná przeszłego Ordu Kádesh, á terazniejszego Kádileskera Romelii Esad-Effendi, Reys-Effendi y Mechtupczy Effendi włożone były. Pierwszy włożywizy ná siebie kiereię skłonił się w puł, ostatni dway, y Tłumacz Porty aż do ziemi y Wezyra w kaftan pocałowali. Gdy znowu 25. Niewolnikow Rossyiskich przyprowadzono, postrzegszy tych nędznych ludzi Wezyr z náтуры do kompassyi skłonnny raz ná nich, drugi raz ná Pošta y Konsyliarza Weśniakowa spojrzął, y bárdzo żáłosnie á prawie z płáčem rzekł: Ten iest nieszczęśliwy skutek niezgody y wojny. Jákwiele takich nędznych y niewinnych ludzi z obu stron życie postradali, y naycięższe męki niewoli ponosić musieli. Dałby to Pan BOG, áby owoce pókoju wszelkie przykrości tak ostódziły, iako się pokaże w sercach tych nędznych ludzi, ktorých uciłk y smutek w radość y ciężka niewola w przyjemną teraz przemieni się swobodę, y zamiast przeszłego utrapienia nástąpi szczęśliwość, dostatek y z obopolna przyiaźń záiaśni. BOG wszechmocny, który pokoy y szczęśliwość utwierdza, niech pobłogostawi, áby ręka Jego wlewała ná Monárchow z obu stron hojne łaski swoje. Wízycy Ministrowie y inni assystujący głośnie odpowiedzieli trzykrotnie Amen y Wezyrowi dziękowali.

Niewolnicy, do ktorých Weśniakow po Rusku mowil, poznawizy Ziomka swego, westchnęli z płáčem do BOGA, prosząc zá szczęśliwe powodzenie Jmperatorowy Jeymości y dziękuiąc za wyswobodzenie swoje, co przytomnych Chrześcian y samych Turków do płáczu przywiodło. Konsyliarz Weśniakow kázal im obroćć się ku Wezyrowi, á sam poszedzły

dzszy do niego, onemu dziękował za początek aktualney przyłaźni, upraszając, aby z zwykłej ludzkości swoiey, u Sułtana wyiedział Ferman do zupełnego ludzi Rossyjskich uwolnienia tak z Państw Tureckich, iako też z Galerow y więzienia, upewniając, że z strony Imperatorowy Jeymości we wszystkich Punktach, ołobliwie zaś w tym z zupełną rzetelnością sobie postąpi, iako Wezyr *ipso facto* już doznał. Wezyr na to *replicuit*, że prawda, y że się spodziewa tego z twoiey strony skoro Fermany na to expedyowane będą. Potym 6. Francuskich y 17. Niemieckich Niewolników przyprowadzonych, Wezyr Jegomości Panu Pośtowi prezentował, który po dziękczynieniu za Turkami na usłudze jego będącymi wnosił instancją. Przy tey okazyi Syn Jegomości Pana Pośta podał supplikę prosząc za młodym Turczynem, którego Ociec iako Janczar u Pośta służy, aby za Janczara był wpisany y Laffę brał, co mu też deklarowano. Selas Agały tym czałem Chustki rozdawał, dając Pośtowi y Jegomości Panu Weśniakowi po trzy, innym po sedney.

Po tych Ceremoniach, tudzież powtorzoney Kongratulacyi, y dziękczynieniu Jegomość Pan Pośta wstawszy, co samo Jegomość Pan Weśniakow uczynił, od wszystkich Officyerow Wezyrskich aż do schodow odprowadzeni byli, gdzie Jegomości Panu Pośtowi konia Tureckiego z bogatym siedzeniem dano, na który wsiadł. Potym Tłumacz Porty Jegomości Panu Weśniakowi także pokazał konia z siedzeniem mówiąc, że mu Wezyr *ex consideratione* tak soiennego Aktu konia daruie. Jegomość Pan Weśniakow podziękowawszy, wsiadł na konia y pojechał za Pośtem.

Ná ostatek Synowi Pośta Jegomości też máłego dobrze przybranego konia przyprowadzono, zkąd wżyscy tymże porządkiem y z asystencyą, wyjąwszy Czauz Bafzę, do Stancyi Jegomości Pana Pośta powrocili. Tamże Jegomość Pan Weśniakow Jegomości Panu Pośtowi Imieniem Imperatorowy Jeymości dziękował, naprzod *pro bonis Officijs* Krola Jegomości Francuskiego, samemu zaś Jegomości Panu Pośtowi za tak wielką pracę, że *opus tanta molis* dokończył, przydał ná końcu Kongratulacyą. Potym Jegomości Panu Pośtowi, y Jegomości Panu Konfilyiarzowi Weśniakowi Porucznik Repniński, Kapitan Telepnew, Officyerowie

Cesarscy, wszyscy do Dworu Pofelskiego należący, iako też cała Nacya Francuska przez Deputowanych swoich solenne złożyli powinśzowania. Jegomość Pan Pofel Francuski wśzystkich, ktorzy na tych Ceremoniach byli przytomni, także Nacyą Francuską traktował u 2. stołów, z ktorych ieden na 25. drugi na 40. Ofob był zastawiony, u ostatniego zaś Kupcy Francuscy y inni podleżyzey kondycyi siedzieli. Za powrotem z Cekauzu w krotce 25. Niewolnikow y od Kápitan-Baszzy za rozkazem Wezyra ieszcze 28. innych Konfyliarzowi Weśniakowi do Stancyi Pofelskiej odesłano.

Wieczorem Pofowie Angielski, Wenecki, Hollenderski y Szwedzki, tudzież Biskup Kátolicki *de Bona* od Pana Pofła na Assamble zaproszeni byli, ktorzy wszyscy Jegomości Panu Pofłowi y Konfyliarzowi Weśniakowi szczęśliwego zakończenia tak chwalebneho dzieła winśzowali, y tak ten dzień *ad vota* był przepędzony.

Nazáiutrz ráno Wezyr *in comitatu* innych Baszow, Ministrów y innych przedniejszych Turkow udawizy się do Sułtana składał *vota* szczęśliwie dotartego Traktatu, oddając onemu Rátyfikacye Jmperatorowy Jeymości.

We Czwartek, to iest *d. 20. Decembr.* Wezyr Konfyliarzowi Weśniakowi ieszcze 139. Niewolnikow Rossyiskich, ile w więzieniu było, odesłał. Po zámienianiu Rátyfikacyi ieszcze tegoż dnia za powrotem z Cekauzu Partya Niewolnikow Rossyiskich tak z Galerow, iako też partykularnym Ofobom należących szła za asystencyą Jegomości Pana Pofła, ktorych bez diśtinkcyi przyjęto, tak dálece, że liczba onych iuż 250. ludzi przechodzi.

Ze zaś po całym Mieście o zupełnie zakończonym Traktacie *innouit*, więc prawie *in horas* więcej Niewolnikow przybywa. y nikt na to zalic się nie może, ponieważ Ministrowie niektórym Turkom do Porty o to się odzywającym odpowiedzieli, że każdy na wykupienie Ottomanow cokolwiek *contribuere* musi, ile gdy to kondycye Traktatu w sobie zawierają, aby żadnych Niewolnikow nie zadržymáno, a gdy sam Sułtan zaczął Niewolnikow wypuszczać, tedy y poddani iego tego się zbraniać nie mają, iako to z Rossyiskiey strony wydaniem Turkow iuż *ex parte* się stało y ieszcze stanie.

Przy

Przy zaśsley tey Ratyfikacyi Imperatorowa Fejmość d. 14-
& 17. Februar. An. 1740. uczyniła następniaca Promocya,
oraz oświadczaiać łaski, hojnie regalizowała, ut sequitur:

Xiążęcia Jegomości de Braunschweig Oberst-Leutenantem nád Gwardyą Semenowską y Generał-Leutenantem w Woysku denominowała.

Feld-Marszałka Graffa Münnicha Oberst-Leutenantem nád Gwardyą Preobrażeńską deklarowała; y nád to Szpadę dyamentami bogato sładzoną, podobnymże Krzyżem y Gwiazdą regalizowała przy znaczney augmentacyi Gaży lub Pensyi jego.

Feld-Marszałek Łascy Generalnym Gubernatorem w Infantach denominowany, odebrał oraz Szpadę dyamentami bogato sładzoną, przy podwyższeniu także Gaży jego.

Generałowie en Chef.

Rumanzow Gubernatorem Ukrainy został, y Szpadę dyamentami sładzoną odebrał.

Kieyt takowąż Szpadę wziął.

Károlowi Bironowi podobnąż Szpadę dano y Portret Jmperatorowy Jeymci dyamentami sładzony.

Uszakow także Portret Jmperatorowy Jeymości z dyamentami odebrał.

Czerniszew został Senatorem udarowany znaczną Summą pieniędzy.

Generał-Leutenantowie.

Bismark, Lewendal y Gultaw Biron Generałami *en Chef* deklarowani. Ostatni dway także Szpady dyamentami bogato sładzone odebrali.

Generał-Majorowie Chruszczow y Kniaż Repnin zostali Generał-Leutenantami.

Pułkownicy Rumanzow, Wedel, Witten, Butler, Uxkul, Łascy, Brusse, Strefznew Generał-Majorami deklarowani.

MajorSzypow od Gwardyi Ismailowskiej Generał-Majorem kreowany.

Kapitan Czarewicz Grusiński od Gwardyi Preobrażeńskiej Pułkownikiem został w Woysku.

Pod Gwardyą konną 24. Officyerow awansowano.

Centre-Admirał Obrien został *Vice-Admirałem*.

Naywyż-

Naywyższy Marzatek Graff de Löwenwolde kosztownym pierścieniem z dyamentami udarowany.

Minister Gabinetu Graff Osterman kosztowny pierścień dyamentowy y zupełny Kredens srebrny odebrał przy znaczney augmentacyi Penfyi jego.

Minister Gabinetu Książ Czerkaskoi bogaty pierścień dyamentowy y Kredens srebrny wziął.

Minister Gabinetu Woliński znaczną Summą pieniężną regalizowany.

Bestuszew Poseł u Dworu Szwedzkiego *pro actuali Consiliario Intimo* deklarowany.

Chambelan albo Podkomorzy Książ Jusupow *in Consiliarium Intimum* y Gubernatorem Stolicy kreowany.

Chambelan Balc został Konfilyiarzem.

Konfilyiarze Kancelłaryi Kurbatow y Jurjew zostali Ministrami *Status*.

Konfilyiarz *Commerciorum Cognoni* kreowany Konfilyiarzem *Status* przy znacznym prezencie pieniężnym.

Chambelani Lapuchin y Graff Sołtykow każdy znaczną Summę pieniędzy odebrali.

Kamer-Junker Puszkin został Chambelanem przy Xiężniczce Jeymci Annie.

Kamer-Junkerowie Baron Mengden, Czerniszew y Taryczew deklarowani Chambelanami u Imperatorowy Jeymci.

Kawalerami Czerwoney Wstęgi kreowani.

Generał-Leutenant Baron Lubras y Książ Trubeckoi, także *Consiliarii Intimi* Nowosilcow y Graff Muffin Puszkin.

Chambelan Graff Münnich.

Starlzy Syn Gráffa d' Osterman.

Actualis Consiliarius Status de Brevern.

Ostatni ten y Generał Lubras razem znaczną Summą pieniędzy regalizowani byli.

Oprocz innych wielu łask, które Imperatorowa Jeymci wiernym poddanym swoim po Publikacyi pokoju z Portą Ottomańską świadczyć raczyła, y ci wszyscy, którzy pod czas ostatney wojny powinności swojey za dosyć nie uczynili, y dla tego sądem Woyskowym kárani lub degradowani byli, do pierwszych szarzy y godności swoich są przywroceni.

<http://rcin.org.pl>

XVIII. 2. 1288

2094

